

Särskilt uttalande

Kommunfullmäktige 2021-11-08

Punkt 6 Budget 2022 och plan 2023-2024 (KS 2021/0392)

Miljöpartiets synpunkter och förslag till prioriteringar gällande budget 2022.

Demokrati

Alla partier i Danderyd har bidragit till att kommunen kunnat genomföra ett storslaget och lyckat 100-årsfirande av Sveriges demokrati. När det gäller vår egen demokrati i Danderyd har däremot inte alla partier lika möjlighet att komma till tals.

Redan för tio år sedan utlovade majoriteten ett debattforum på kommunens nya hemsida. Ännu idag saknas ett sådant forum. I kommundningen DanderydsAktuellt får Danderydsborna ingen information om oppositionens åsikter, motioner mm. Miljöpartiet har 2011, 2013 och 2017 motionerat om att Danderydsborna ska tillåtas lämna skriftliga Medborgarförslag. Majoriteten i kommunfullmäktige har avslagit motionerna. Idag har 201 av Sveriges 290 kommuner infört Medborgarförslag. Miljöpartiet anser det är dags för majoriteten att leva upp till visionen Sveriges bästa kommun att leva, bo och verka i. I anslutning till vårt 100-årsfirande av demokratin vill vi att Medborgarförslag införs så att Danderydsborna får komma till tals.

Skattesats

Innan det finns utrymme för en sänkning av kommunalskattesatsen ska tidigare års nedmontering av kärnverksamheterna vård och omsorg, förskola och skola prioriteras och återställas. Varken hårdare budgetdisciplin eller ökad kostnadseffektivitet har lett till förbättringar inom kärnverksamheterna. Ett alternativ till att bibehålla skattesatsen är att en del av överskottet på 144 mnkr öronmärks till att återställa den nedmontering av kärnverksamheterna som ägt rum i Danderyds kommun.

Miljöpartiet reserverade sig mot kommunfullmäktiges beslut att godkänna budgetförslaget för 2021. Vi ansåg att ett åtgärdande av riskerna som nämnderna redovisat inte rymdes inom den tilldelade budgetramen. Någon redovisning av hur de påtalade riskerna har åtgärdats eller kommer att åtgärdas har inte lämnats.

Effektivisering

För tredje året i rad går vi in i ett nytt budgetår med ett odefinierat sparbeting. Alltmedan resurserna minskat och sparkraven ökat har majoritetens budget präglats av uttryck som effektivitet, effektivisering och effektiviseringskrav. Det förväntas att en budgetpost som minskar den tillgängliga ramen för en nämnd eller verksamhet ska leda till effektivisering. Verkligheten är att en lyckad effektivisering av en verksamhet innebär att man antingen lyckas leverera mer av en tjänst med samma kvalitet eller samma omfattning av en tjänst men med högre kvalitet. Det som majoriteten kallar effektiviseringar är sällan lösningen utan just grundorsaken till den underfinansiering och de problem vi i dag har inom kärnverksamheterna.

Kärnverksamheterna

Vare sig analys eller åtgärdande av nämndernas påtalade risker i 2021 års budget har redovisats. Ingen nämnd har reviderat nämndmålen utifrån att det nya direktivet i årets

planeringsförutsättningar som fastställer att lagar och förordningar ska följas och finansieras. Vare sig UN eller SN tycks ha uppmärksammat Arbetsmiljöverkets tillsynsrapporter om psykosocial arbetsmiljö och kritiken mot politiker som förväntar sig att arbetsmiljöproblem ska lösas på enhetsnivå trots begränsade resurser. Majoritetens budget nämner inget om revisorernas rekommendation att KS årligen ska utvärdera effekterna av det implicita effektiviseringskrav som följer av underfinansieringen av kärnverksamheterna.

Överskott behöver inte betyda att allt är bra. Överskott beror oftast på att det gjorts stora besparingar. Underskott beror ofta på ökade behov av verksamheterna. Ett underskott eller överskott i en nämnd innebär att verkligheten visar sig vara annorlunda än budget. Är det budget eller verkligheten som talar om för oss vad kärnverksamheten borde kosta?

M, L och Kd har beslutat att sänka skattesatsen med 40 öre utan att analysera konsekvenserna av att en stor del av budgeten varit underfinansierad under en följd av år. Detta innebär en minskning av intäkterna med 60 mnkr och att kärnverksamheterna går miste om 45 mnkr. Vi vill att kompensationen för nedmonteringen av kärnverksamheterna ska öronmärkas i budgeten.

Kultur

Miljöpartiet efterlyser kultursatsningar inom underhållning för våra äldre – såväl under allmänna seniorträffar som i olika boenden.

Klimatet

I Kommunens övergripande strategiområden samt nämndernas förslag till nämndmål nämns ordet "klimat" endast på ett ställe och då bara från perspektivet att fastigheterna ska tåla klimatförändringar. Inget om kommunens ansvar, vilja och ambition att medverka till minskad klimatpåverkan.

För att nå det nationella miljömålet skulle kommunens kartläggning av förorenade områden 2016-2019 ha varit klar år 2015. År 2016 fanns det enligt Länsstyrelsens databas 277 identifierade misstänkt förorenade områden i Danderyd. Alltmer hotande klimatförändringar förändrar riskprofilen. En inventering och en flera år gammal handlingsplan räcker inte. Vi vill att konstaterade föroreningar ska riskklassas och saneras baserat på dagsaktuell kunskap.

Trots att majoriteten säger sig ha hög ambition inom klimatområdet saknas en koldioxidbudget. Inom kommunens verksamheter är det sedan länge transporter som är den helt dominerande klimatpåverkande faktorn. Läger man ut all verksamhet i den transportintensiva hemtjänsten på entreprenad utan att ha samma krav som på de egna fordonen blir det lätt att framstå som klimatsmart. Budgetförslaget saknar tydliga prioriteringar för att förbättra statusen på Danderyds vattenförekomster.

Det globala 1,5-gradersmålet och Sveriges nettonollmål 2045 förutsätter att även Danderyd tar ansvar.

Miljöpartiet konstaterar att M, L och Kd inte lagt fokus på välfärdens kärna utan på att sänka skatten inför valet nästa år.

Danderyd 2021-11-11